



Innspill til ekspertgruppa om ivaretagelse av de sårbare barna.

Fagforbundet mener det er viktig at kommunene jobber tverrfaglig, og bruke alle yrkesgrupper for å nå sårbare barn og unge. Ungdomsarbeidere og kulturarbeidere har kunnskap om enkeltungdommer og miljøer, om hvordan de kommer i kontakt med dem. Kulturarbeidere må få mulighet til å bidra med sin kompetanse om oppbyggende kulturaktiviteter. De ulike yrkesgruppene trenger at kommunene sørger for at de blir inkludert i det helhetlige arbeidet med barn og unge, og at de får tydelige retningslinjer for å ivareta sitt eget smittevern.

I praksis betyr det at skoleledere må samarbeide om miljøarbeidet, med flere tjenester innenfor kommuneorganisasjonen, også ansatte i fritidsklubber og ungdomshus. De må lyttes til, både når det gjelder hva de kan bidra med i denne situasjonen, men også hvilke behov de har for å ivareta sitt eget smittevern. I denne situasjonen må vi forhindre at manglende strukturer for samarbeid medfører at ansatte blir gående uten oppgaver, samtidig som de kjenner til konkrete ungdommer de kunne fulgt opp.

Dette arbeidet vil kreve et godt partsarbeid i kommunen og fylkeskommunen, som på nasjonalt nivå. Fagforbundet mener det er viktig å inkludere kommunehelsetjenesten og vernetjenesten i dette arbeidet. I den kommunale overordna beredskapsplan må det komme tydeligere fram hvem som har koordineringsansvaret i kommunen. De må ha ansvaret både for de kommunal, men også de private tjenestene, som f.eks. en privat barnehage. Dette for å sikre at de ivaretar barnets beste.

Samarbeide mellom kommunen og frivilligheten må være tydelig i en smitteveileder, hvem i kommunen kan frivilligheten ta kontakt med når de har en bekymring. Rutinene i den kommunale smitteveilederen må sikre at alle barn blir ivaretatt. Det må være mulig for kommunen å ivareta barn og unge, uten stigmatisering. Kommunen kan ivareta hele befolkningen, ved å styrke folkehelsen og det forebyggende arbeidet. Dette krever at kommunen har et lokalt 0-24 samarbeid.

Under koronapandemien så vi at helsepersonell i skolehelsetjenesten i kommunen ble omdisponert til andre oppgaver i kommunen. Samtidig ble helsepersonell i lavterskeltilbud for barn og unge omdisponert til korona-beredskap, mens hjelpetelefonene rapporterer om økende telefoner fra barn og unge. Noen barn og unge vil utvikle psykisk uhelse under belastningen denne krisen er, mens de som allerede har psykiske lidelser vil kunne oppleve en forverring av deres symptomer. Felles for de alle er at de trenger noen å snakke med. Skolehelsetjenesten er et godt alternativ for utsatte barn og unge der de kan møte en trygg voksen. I skolehelsetjenesten er det store muligheter for å ivareta smitteverntiltak på en god måte, da helsesykepleier kun møter et barn eller en ungdom om gangen. Det er et viktig tilbud, også der skolene har fjernundervisning.

De ansatte med barnefagligkompetanse må få jobbe med barn og unge, og ikke bli satt til andre oppgaver når samfunnet stenger ned. Smitteveilederen må være tydelig på hvor viktig det er at ansatte får god opplæring og informasjon om smittevern, for at de skal kunne kommunisere godt og trygt med barna og deres foreldre.

Fagforbundets har mange medlemmer som jobber i oppvekstsektoren, helsesektoren og kultursektoren direkte og indirekte med barn og deres foreldre. Fra bussjåføren, renholderen, vaktmesteren, assistenten, barne- og ungdomsarbeideren, kulturarbeideren, helsesykepleieren, de med sosialfaglig kompetanse. De opplever at det arbeide de gjør, burde vært bedre koordinert av kommunen. Det må komme tydelig fram i kommunens overordna beredskapsplan for kommunene, hvordan de ansatte skal koordinere dette arbeidet.

Mange arbeidsplasser har en bemanning som ikke er tilpasset krisetider, som en pandemi er. Dette gjør at tilbudet til alle barn og unge har blitt forringet. Barn som opplever sårbarhet i sin hverdag, trenger trygge voksne rundt seg. Reglene i smitteveilederen må kunne gjennomføres av grunnbemanningen, når smittenivået i kommunen økes, må beredskapen være tydelig på hvem gjør hva i kommunen. Hvordan skal kommunen ta vare på sine ungdommer som går i videregående skoler, som ligger i andre kommuner. Hvordan skal kommunen ivareta alle sine barn/elever, foreldre og ansatte. Dette må sikres økonomisk ved nasjonal bevilgning.

Barnevern er en av tjenestene som har opplevd økte forventninger til egen innsats, samtidig som hverdagen er drastisk endret. Det er krevende å drive barnevernfaglig arbeid fra hjemmekontor. Man mister det daglige faglige fellesskapet, og man kan føle seg alene med komplekse saker og avgjørelser. Ikke alle har digitale kommunikasjonsløsninger som er tilstrekkelig sikre, og kan derfor ikke diskutere spesifikke saker i møter slik som før. Man må ta det over telefon en-til-en. De familiene som sliter fra før, står nå i et enda større emosjonelt trykk. Dette kan få store konsekvenser for barnet, og familien generelt. Fagforbundet er derfor ekstra bekymret for barn som har bodd og fortsatt bor isolert med sine foreldre, der foreldrene igjen lever med sine psykiske utfordringer. Utryggheten øker for disse barna, når foreldrene blir ustabile.

Et annet dilemma i barnevernet er fravær av støtte, og hjelp til fosterforeldre. Barna opplever ofte sine utfordringer som mer vanskelig enn ellers, og det er viktig at fosterforeldre ikke blir stående alene med ansvaret. Barnevernet må intensivere oppfølgingen av fosterhjemmet, sørge for god kontakt, og kommunikasjon. Barnevernet må tilby ekstra hjelp og veiledning til de fosterhjemmene som har behov for det.

Med vennlig hilsen
Fagforbundet

May Britt Sundal /S/
AU-medlem. Seksjonsleder kirke, kultur og oppvekst

Irene Luther /S/
AU-medlem. Seksjonsleder helse og sosial